

Lid Gedeputeerde Staten

E.F.A. (Frederik) Zevenbergen

Contact

efa.zevenbergen@pzh.nl

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
<http://www.zuid-holland.nl>

Datum

2 juli 2025

Ons kenmerk

DOS-2016-0008087
PZH-2025- 876179196

Uw kenmerk

Bijlagen

Geen

Provinciale Staten

Onderwerp

Proef OV-product sociale minima – de werking

Geachte Statenleden,

In deze brief geef ik u op verzoek van commissie Bereikbaarheid en Wonen van 18 juni 2025 een nadere toelichting op de beoogde werking en de organisatie van het minimaproduct in het openbaar vervoer, zoals in het coalitieakkoord is afgesproken. Hiermee kunnen mensen met een minimuminkomen in de daluren (dat wil zeggen: met uitzondering van de ochtendspits, dus vanaf 9 uur 's ochtends) kosteloos reizen met het openbaar vervoer dat rijdt in opdracht van de provincie Zuid-Holland. Deze brief is een vervolg van mijn brief van 16 juni jl. (PZH-2025-874565708) over dit onderwerp. Met deze brief kom ik tegemoet aan toezegging BW/T2025.027.

Werking van het product

De vervoerders Qbuzz en Transdev hebben afgesproken om hun bestaande dal vrij producten geschikt te maken voor gebruik in elkaars OV-concessies. Dat betekent concreet dat de persoon die dit product heeft kosteloos kan reizen in de volgende omstandigheden:

- Na 9 uur 's ochtends door de week, en in de weekenden en op feestdagen de hele dag;
- In alle bussen van Transdev of Qbuzz die in opdracht van de provincie Zuid-Holland rijden, ook wanneer deze bussen in aangrenzende concessies rijden;
- In de trein tussen Dordrecht en Geldermalsen van Qbuzz (Merwedelingelijn);
- In de trein tussen Alphen aan den Rijn en Gouda (TAG) met een aanvullend product van NS dat ook op de OV-chipkaart kan worden geladen.

Er kan niet kosteloos worden gereisd in de volgende omstandigheden:

- Op de Waterbus (in Rotterdam en de Drechtsteden). Het voornemen is dat het minima-abonnement binnenkort ook hier kan worden gebruikt, maar er moet eerst duidelijkheid komen over de toekomstige situatie van de Waterbus. De laatste stand van zaken heb ik met uw Staten gedeeld in de brief van 24 april 2025 (PZH-2025-872826281);
- Op alle bussen, trams, metro's en treinen die niet in opdracht van de provincie Zuid-Holland rijden.

In de concessie Hoeksche Waard-Goeree-Overflakkee biedt Transdev op dit moment al een dalurenabonnement voor minima via de gemeenten Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee. Dit abonnement zal worden voortgezet via het initiatief van de provincie. Transdev en Qbuzz gaan dezelfde aanpak hanteren, waarbij ze WijMobiel inzetten als serviceorganisatie. Deze organisatie zal de uitgifte van OV-chipkaarten met daarop de abonnementen organiseren. NS maakt hierover nog afspraken met WijMobiel. Dit ontzorgt de gemeenten en de aanvragers zoveel mogelijk. WijMobiel zal een portal inrichten waar de gemeenten de door de gemeenten geaccepteerde gebruikers kunnen aanmelden, en daarbij ook een portal voor de gebruikers. Verder komt er een telefonische helpdesk waar zowel gemeenten als gebruikers ondersteuning kunnen krijgen.

De rolverdeling

Provincie

De provincie Zuid-Holland maakt een verdeling van de OV-abonnementen die de provincie kan vergoeden over de gemeenten. Dit doet de provincie op basis van de prijs van de abonnementen en de kosten, inclusief de vergoeding aan NS voor de treindienst Alphen-Gouda. De CBS-cijfers over de aantallen minima in verschillende gemeenten zijn hierbij het uitgangspunt. Deze verdeling wordt kenbaar gemaakt aan de gemeenten, aan de OV-bedrijven en de serviceorganisatie. Het aanbod van Qbuzz voor Zuid-Holland Noord om voor het eerste jaar 10.000 abonnementen gratis beschikbaar te maken wordt verwerkt in de pilot. De besparing die hierdoor ontstaat voor de provincie in het eerste jaar wordt over vier jaar verdeeld en over de gehele pilot. Mocht na verloop van tijd blijken dat er budget overblijft, dan vindt er een herverdeling plaats, met als doel om zoveel mogelijk minima-abonnementen te kunnen vergoeden. Gerekend over alle betrokken gemeenten en uitgaande van het sociaal minimum kan voor ruim een derde van de doelgroep dit abonnement worden vergoed. Uiteindelijk hangt het af van het aantal deelnemende gemeenten en van de belangstelling in de doelgroep af of dit toereikend zal blijken.

Vervoerders

De vervoerbedrijven maken afspraken met de serviceorganisatie, zoals beschreven. Per OV-abonnement worden er servicekosten berekend, die de vervoerbedrijven aan de serviceorganisatie vergoeden. De provincie vergoedt periodiek de uitgegeven abonnementen aan de vervoerbedrijven, inclusief de servicekosten. De serviceorganisatie monitort ook het gebruik van het product. De provincie betaalt verder aan de NS een vaste vergoeding gebaseerd op de derving die ontstaat bij de huidige reizigers in de treindienst Alphen-Gouda uit deze doelgroep.

Gemeenten

De gemeenten beslissen of ze het aanbod van de provincie willen gebruiken en bepalen zelf de exacte doelgroep, bijvoorbeeld in aansluiting op bestaand gemeentelijk beleid voor minima. De gemeente bepaalt verder wat voor voorbereiding en welke besluitvorming er nodig is om dit mogelijk te maken. De gemeenten kunnen daarbij zelf bepalen op welk moment in te stromen in de pilot. De pilot duurt conform de huidige opzet vier jaar vanaf de ingangsdatum, van oktober 2025 tot oktober 2029.

Uiterlijk per 1 oktober 2025 is alles aan de kant van de vervoerbedrijven en de serviceorganisatie gereed voor de start van de pilot en kunnen de gemeenten deelnemers aanmelden. Mocht het aantal gebruikers in een gemeente het maximaal door de provincie te vergoeden aantal abonnementen overschrijden, dan kunnen de gemeenten voor eigen rekening extra abonnementen afnemen bij de serviceorganisatie.

Procedure voor gebruikers

Het is belangrijk dat de drempels voor aanvraag en gebruik voor de doelgroep zo laag mogelijk zijn. Een potentiële gebruiker meldt zich bij de eigen gemeente. Die toetst of er voldaan wordt aan de door de gemeente gestelde inkomenseis. Indien dit akkoord is, dan meldt de gemeente deze persoon aan via de portal van de serviceorganisatie WijMobiel. Deze organisatie verzorgt dan een OV-chipkaart met het minima-OV-product van Qbuzz of Transdev. NS zal zoals hiervoor beschreven hierover afspraken maken met WijMobiel om het aanvullend product voor de TAG ook op deze OV-chipkaart te zetten.

Deze OV-chipkaart is kosteloos voor de gebruiker en ziet eruit als een standaard OV-chipkaart. De OV-chipkaart wordt naar het huisadres van de gebruiker gestuurd. Wel dient de gebruiker de producten te activeren bij een OV-chipkaart-afhaalapparaat, zoals gebruikelijk bij OV-abonnementen. Wanneer de gebruiker deze OV-chipkaart breder wil gebruiken, dan kan deze er bijvoorbeeld ook saldo opladen. Voor reizen bij andere vervoerders dient het gebruikelijke tarief te worden betaald. Dat geldt zoals hiervoor beschreven dus ook voor reizen vóór 9 uur in de ochtend door de week.

Op basis van de beschreven opzet zal het college van Gedeputeerde Staten op 15 juli a.s. het besluit nemen over de aanpak van de pilot en kunnen de gemeenten verder worden geïnformeerd. Zij kunnen zich dan voorbereiden op een start na de zomer.

Ik ga ervan uit u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

E.F.A. (Frederik) Zevenbergen